



---

# Børn som kunstproducenter

---

## Rapport 2 Trædesten

Faglig rapport fra Institut for Æstetik og Kommunikation

2014

Louise Ejgod Hansen



AARHUS  
UNIVERSITET

INSTITUT FOR ÆSTETIK OG KOMMUNIKATION

## **Rapport 2 Trædesten**

Faglig rapport fra Institut for Æstetik og Kommunikation

2014

## Data

Serietitel og nummer	Faglig rapport fra Institut for Æstetik og Kommunikation
Titel	Børn som kunstproducenter
Forfatter(e)	Louise Ejgod Hansen
Afdeling	Institut for Æstetik og Kommunikation
Udgivelsesår	september 2014
Redaktion afsluttet	september 2014

## Indhold

<b>Introduktion.....</b>	<b>5</b>
<b>Børn som kunstproducenter .....</b>	<b>6</b>
Opbrydning af skellet mellem professionelle og amatører .....	6
Modtagerperspektivet.....	7
Det enkelte barns bidrag.....	7
Hverdagseksperter.....	7
For sjov eller for alvor? .....	8
Og hvad med skolen? .....	9
Afrunding: børn som professionelle amatører .....	10
Litteratur .....	10

---

## Introduktion

Denne rapport er nummer to i en række rapporter, der er resultat af et følgeforskningsprojekt på Institut for Æstetik og Kommunikation tilknyttet projektet Trædesten, som er et børnekulturelt udviklingsprojekt, der gennemføres af KulturPrinsen, Viborg og Aarhus Musikskole i årene 2012-2017

Trædesten er først og fremmest et projekt, som giver børn og unge mulighed for at udfolde deres kreativitet som skabende og udøvende aktører i store kulturprojekter.

Det er et projekt, hvor de producerer tekster, musik, animationer og danse, hvor hele materialet sættes sammen af professionelle kunstnere, og hvor man i fællesskab finder frem til netop det udtryk, der giver mulighed for den optimale udførelse.

Resultatet kan blive en cirkusforestilling, en performance eller en koncertopførelse i rum eller på steder, hvor børn og unge færdes til daglig bare i en anden sammenhæng.

Projektet består af en serie delprojekter. Erfaringer, viden og æstetisk materiale føres videre fra delprojekt til delprojekt.

En række forskellige forskere med viden inden for det børnekulturelle felt er gennem følgeforskning på de enkelte delprojekter med til at udvikle projektet og skabe viden om resultater og erfaringer med at udvikle nye produktionsformer sammen med børn og unge.

## Børn som kunstproducenter

En kernevision i hele *Trædesten* er, at tage børn alvorligt som kunstproducenter, som nogle, der ikke bare kommer med ideer, som de voksne kvalificerer og udfører eller som bliver iscenesat af voksne, professionelle kunstnere. Børnene skal selv være skabende i processen med alt, hvad det indebærer af glæder og sorger, kampe og sejre. Denne tilgang er på flere måder en udfordring af nogle af de kategorier, vi normalt forstår det børnekulturelle felt med. Dels er det for mig at se et forsøg på at rykke projekter, hvor børn deltager fra kategorien 'kultur med børn' over mod kategorien 'kultur for børn'; og dels rykker den ved skellet mellem professionelle og amatører. Det gør *Trædesten* på en måde, som stemmer godt overens med et generelt kulturelt skred i retning af en deltagelseskultur. Derfor er det også interessant at se *Trædestens* deltagerbegreb i lyset af denne udvikling. Min analyse bygger på *Hjertespejl* (november 2012) og *Ny nordisk stjernehimmel* (april 2013), to projekter der dels adskilte sig i antallet af deltagende børn og dels i, at det ene foregik i en fritidskontekst, mens det andet var i en skolekontekst. Den forskel vil jeg vende tilbage til i analysen.

### Opbrydning af skellet mellem professionelle og amatører

Der er mange forskelle på professionelle og amatører: Uddannelse, indtægt, selvforståelse, evner osv. Alle disse forskelle blander sig naturligt sammen i de samtaler, vi har om kunst i samfundet. I et kulturpolitisk perspektiv er skellet så afgørende, at det er konstituerende for vores støttesystemer. Det er det, fordi der grundlæggende er en ide om, at amatørkunst og professionel kunst tjener to forskellige formål - vi får som samfund noget forskelligt ud af at støtte professionel kunst og amatørkunst. Men diskussionen og grænsefladerne er komplekse og i stigende grad under pres. Især digitaliseringen og de mange onlinebaserede muligheder for at lade brugerne deltage aktivt er i gang med at ændre grænsefladerne mellem de aktive, professionelle producenter og de passive konsumenter. Begreber som bruger-drevet innovation, og professionelle amatører vinder frem i en bredere kulturel kontekst, hvor alle har mulighed for at lave og dele en video, et stykke musik eller et digt via YouTube eller Facebook.<sup>1</sup> Det etablerede kulturliv er måske et af de steder, hvor skellet stadig opretholdes stærkest, ikke mindst pga. netop institutionaliseringen af skellet mellem professionelle og amatører i støttesystemerne. Men også her er skellet under pres. Opbrydningen er interessant i forhold til *Trædesten*, der udfordrer denne grænse, både ved at kræve en høj grad af professionalismisme af de børn og unge, der deltager, og ved at fastholde, at oplevelsen for publikum skal have en kunstnerisk værdi.

Det giver selvfølgelig nogle udfordringer, og det er klart, at forestillingen *Hjertespejl* og installationen *Ny Nordisk Stjernehimmel* ikke kan vurderes ud fra professionelle standarder. Selvom en stor del af de optrædende i *Hjertespejl* helt tydeligt netop havde øvet intens og specialiseret sig i deres valgte udtryksform, så manglede der de ekstra års træning og uddannelse, der i forhold til håndværk og teknisk kunnen ville gøre dem til professionelle. Derfor er det på det håndværksmæssige heller ikke rimeligt at vurdere dem ud fra professionelle kriterier. Her kvalitet især om iscenesættelsens måde at indsætte børnene og deres evner i sammenhængen, dvs. at der er valgt melodier, koreografier m.m. der matcher det niveau, det enkelte barn er på, så han eller hun får lov til at vise, hvor dygtig han eller hun faktisk er. Og her rummer *Træde-*

---

<sup>1</sup> Leadbeater, Charles, Miller, Paul (2004). *The Pro-Am Revolution: How Enthusiasts are Changing our Economy and Society* (PDF). London: Demos.

*sten* faktisk en stor spændvidde, fordi de deltagende børn og unge er lige fra den helt nystartede violinelev, der stadig bliver så benøvet over at stå på Musikhusets store scene, at munden står åben, og fokus mest er på, hvor far og mor sidder i salen, til det vækstlag af unge, der er godt på vej mod en (måske) professionel karriere. Det vil også sige, at en vurdering af de tekniske færdigheder vil skulle ske på meget forskellige præmisser.

#### Modtagerperspektivet

Men professionalisme handler også om andet end teknisk kunnen. Og i forhold til *Hjertespejl* er det for mig at se perspektivrigt at koble skellet mellem amatører og professionelle til skellet mellem, hvem der skal få et udbytte af projektet. Set i et amatørperspektiv, så er deltagernes udbytte af projektet helt afgørende: Alle de mange børn og unge, der deltog - som sagt i alt omkring 1000 - skal gerne have oplevet det som meningsfuldt og udbytterigt - i legekulturelle termer som 'sjovt', at deltage.<sup>2</sup> Set i et professionelt perspektiv, så skulle den fyldte sal af tilskuerne - mange naturligvis familie og venner, men ikke kun - også gerne få et udbytte af *Hjertespejl*, måske endda et udbytte, man kan betegnes som kunstnerisk. Det sidste er langt fra tilfældet ved alle de arrangementer, børn optræder i. Musikskoler, fritidsordninger, dramaskoler m.m. laver alle typisk fremvisninger som kulminationen på processen - og en vigtig del af en fremvisning er naturligvis også, at de præsenterende børn og unge gør det så godt som muligt. Men blikket på oplevelsen vil typisk primært været styret af en relation til det optrædende barn - som f.eks. en forældremæssig stolthed over, at barnet eller den unge gør det godt. Dette blik var helt sikkert også til stede under fremvisningen af *Hjertespejl*, og her var udfordringen måske at gøre det muligt for børnene også at honorere dette - forstået i det dobbelte perspektiv, der også handler om børnenes mulighed for at fremvise deres eget bidrag til forestillingen.

#### Det enkelte barns bidrag

Her kommer vi ind på et andet, afgørende aspekt af *Hjertespejl*, nemlig montagen af de mange forskellige bidrag. For netop de mange bidrag til forestillingens udtryk kræver et fast dramaturgisk greb for, at der ikke alene bliver tale om en parade eller en ophobning af fremvisninger. Den professionalisme, der kræves for at det fungerer, er instruktørens professionalisme, og her var *Hjertespejl* faktisk styret af en voksen, professionel. Kunne man have overladt også denne del af den skabende proces til børnene? Nok ikke. Og i hvert fald gav netop instruktør Frans Winther i sit oplæg efter forestillingen udtryk for, i hvor høj grad børnenes professionalisme og forestillingens vellykkethed var afhængig af en stram proces- og formstyring i den sidste montagefase. Det gælder måske især i en ramme, hvor montagen skulle rumme så mange elementer, hvor så mange børn skulle ind på og ud af scenen, og hvor den tidsmæssige ramme til denne del af processen var meget begrænset. Overvejelser om at overlade instruktionsopgaven til børnene handler også om, hvad det er, børnene bidrager med. Og et hovedprincip i *Hjertespejl* var, at børnene bidrog med det, de hver især er gode til. Det er musikskoleeleverne, der bidrager med musikken, danserne der danser osv. Og det tekniske niveau er tilpasset elevernes respektive kunnen, så der f.eks. er simple musikalske grundtemaer, som alle kan spille med på, men arrangeret, så nuancer og kompleksiteten udfoldes af de dygtige elever. At overlade instruktionsopgaven til børnene ville altså både kræve, at der deltog børn med denne særlige kompetence, og at opgavens kompleksitet svarede til deres evner.

#### Hverdagseksperter

Så der er altså særlige hensyn at tage til børnene og de unge i *Trædesten*. Men tilgangen, hvor deltagerne bidrager med det, de er gode til, peger på en lidt anden forståelse af dem end den traditionelle amatør. Denne forståelse af deltagere uden kunstnerbaggrund som 'hverdagseksperter', er central i Odin Teatrets praksis i f.eks. deres byttehandler og festuger (Christoffersen 2007). Skuespiller Kai Bredholt (der også instruerede *Trædestens* forestillingen *Vandfaldballader* (2014)) beskriver det således:

---

<sup>2</sup> Om 'sjovt' som kvalitetskriterium se Juncker (2006), Jessen (2002), Hansen (2011).

"Den gamle damer havde vandet blomster hele sit liv, hun var god til at vande blomster. De gamle pakistanske damer, som sang til brudeparret, sang ikke fantastisk og startede altid en lille smule for sent, men det var et meget levende billede. De boede i det kvarter, havde boet der det meste af deres liv og var en del af gade billedet. Den unge mand med den korte arm arbejdede på en cafe i samme kvarter. Han havde meldt sig som skuespiller til vores forestilling og fik en rolle som frugtsælger, der også prøver at sælge en gammel dame under forestillingen. Han var så god til at bruge den korte arm, og det var netop derfor, han måtte sælge frugt og samle tomme dåser; for at overleve. Han var ikke særlig god til at ramme dåserne, men det var et levende og medrivende billede, om han ramte eller ikke ramte De havde alle en dejlig evne til ikke at spille og ligesom pigen på hesten og akrobaten med blomsten, gjorde de blot, hvad de var bedst til, og derfor fungerede de sammen. De var ikke amatører: De var professionelle inden for hver deres lille felt." (Bredholt 2013)

For mig at se er det utilfældigt, at KulturPrinsen i såvel *Hjertespejl* som *Vandfaldballader* valgte at bruge skuespillere fra Odin Teatret som instruktører. En erfaring KulturPrinsen tager med ind i *Trædesten* er nemlig, at det kan være svært at få samarbejdet mellem børn og professionelle kunstnere til at fungere, hvis det skal ske på de præmisser, hvor børnene er skabende. Kunstnere er nemlig som udgangspunkt selv skabende, og den mere faciliterende rolle, hvor kunstneren må lade sit eget udtryk glide i baggrunden, er en anden. Odin Teatrets skuespillere er nogle af de kunstnere, der har stor erfaring med at arbejde med 'amatører' som skuespillere, og som vel at mærke har udviklet en tilgang, der formår at overskride grænsen mellem professionelle og amatører. Netop derfor er de oplagte samarbejdspartnere i *Trædesten*.

#### For sjov eller for alvor?

Hverdagsekspertbegrebet er tæt knyttet til det kunstneriske udtryk - til at deltageren er ekspert i sit eget udtryk. Men professionalismisme handler ikke kun om evnen til at udtrykke sig, det handler også om arbejdsmetode og tilgang til den skabende proces. Og derfor er det værd at supplere med et af de mange begreber for deltagelsespraksisser, der er vokset frem i de senere år, nemlig begrebet Pro-Am, altså professionelle amatører.

"Yet, Pro-Am leisure is a very serious activity involving training, rehearsal, competition and grading, and so also frustration, sacrifice, anxiety and tenacity. Pro-Ams record being absorbed in their activities, which yield intense experiences of creativity and self-expression. Pro-Am activity seems to provide people with psychic recuperation from - and an alternative to - work that is often seen as drudgery. Leisure is often regarded as a zone of freedom and spontaneity, which contrast the necessity of work. Yet much Pro-Am activity is also characterised by a sense of obligation and necessity" (Leadbeater; Miller 2004, s. 17)

Denne karakteristik af Pro-Ams peger på et behov for en ny forståelse af amatøreren, en ny forståelse som jeg også vil argumentere for kan tænkes ind i en børnekulturel sammenhæng. For selvom børn ikke arbejder, så er der helt givet samme skel på spil i deres hverdag - bare i skellet mellem skole og fritid. Den gentænkning af amatøreren, der ligger i Pro-Am-begrebet peger også på en ny forståelse af formålet med fritiden. Fritid er ikke længere udelukkende uforpligtet tid væk fra arbejdet og skolen, men noget, der har betydning for samfundsudviklingen - økonomisk såvel som socialt og kulturelt. Dermed bliver fritid også noget, der skal tages seriøst. Øvelse er et centralt element i den type kulturaktiviteter, der ligger bag *Hjertespejl*, nemlig kultur med børn. Det er kulturaktiviteter, hvor børn understøttet af voksne selv arbejder med at udtrykke sig og med at oparbejde kompetencer hertil. Øvelsen har to sider: På den ene side ligner det skolearbejdet - der er en høj grad af pligt forbundet med f.eks. at lære at spille violin og en typisk musikskoleundervisning vil også inkludere lektier. Men øvelse og træning og oparbejdelse af kompetencer hører også - jævnfør ovenstående citat om Pro-Ams til fritidskulturen, hvor sliddet og pligten bliver meningsskabende, fordi det er en vigtig del af det at gøre det, man er fordybet i. Denne beskrivelse af opøvelse af færdigheder og teknisk kunnen minder om den måde, børn i øvrigt i en legekulturel kontekst formår at oparbejde og forfine færdigheder og udtryksmuligheder gennem repetition og øvelse. Flemming Mouritsen skriver følgende:



"[Legekulturen] afhænger fundamentalt af børnenes deltagelse og udøvelse og berører på deres tilegnelse af færdigheder m.h.t. udtryksformer, æstetiske teknikker, organisationsformer, iscenesættelse og performance. [...] Leg er således ikke bare noget børn kan. Mange af disse udtryksformer og specielt iscenesættelsen af dem kan kræve årelang daglig øvelse. [...] Øvelserne har ikke form af specialiseret træning, som det kendes i sport eller i skolens lærerprocesser, hvor udøvelsen, brugen af færdigheder, er adskilt fra optræning af de tekniske færdigheder. Lege øver man ved at lege, ved at deltage" (Mouritsen, 1998 (1996), s. 17)

Denne beskrivelse af, at øvelse, træning og oparbejdelse af færdigheder er et afgørende element i legekulturen er fuldstændig parallel med beskrivelse af udøvelsen af Pro-Am-aktiviteter. Det peger på en anerkendelse af styrken i kompetenceopbygning baseret på frivillighed og engagement. Hvem kender ikke et barn, der ofte med tårer i øjnene af frustration har kæmpet for at lære at stå på hænder, klatre op i toppen af legepladsens højeste træ eller tegne en hest så det lige præcis ligner, og som har øvet og øvet og øvet langt ud over hvad formelle lærings-systemer med nogen form for rimelighed vil kunne kræve? Der er altså en afgørende ressource gemt i børns vilje til fordybelse og engagement. Og måske kan projekter som *Hjertespejl*, hvor træningen af f.eks. violinspilsfærdigheder indsættes i en ny kontekst, hvor behovet for forfinelse af udtrykket som et bidrag til en større sammenhæng, i sig selv være motiverende. Her kan opøvelsen af færdigheder nemlig blive en afgørende del af en samlet, meningsgivende proces, hvilket motiverer børn og unge til at bruge en stor del af deres fritid på projektet.

#### Og hvad med skolen?

Pro-am'en har altså en professionel tilgang til noget, der som udgangspunkt 'bare' er en hobby, er noget, han eller hun gør for sjov. Men hvis vi ser ud over *Hjertespejl*, som var et projekt, hvor børnene deltog i deres fritid, og ser på Trædestensprojektet *Ny Nordisk Stjernehimme*, så adskiller det sig ved at finde sted i en skolekontekst. Og det gør en stor forskel. Det blev for eksempel meget klart i den publikumsundersøgelse med blandt andre unge, som jeg gennemførte i 2010-2012. Når spørgsmålet: 'Har du været på teatret før' kunne besvares med et 'nej kun med skolen', så markerer det et afgørende skel mellem skole og fritid - et skel som handler om forskellen mellem pligt og lyst. Samme skel var en grundfigur i debatten om heldagsskolen, hvor netop den manglende frihed var et af de centrale argumenter mod tankerne i skoleformen i foråret 2013.<sup>3</sup> Omvendt argumenterede tilhængerne for, at det netop var muligheden for at opløse skellet mellem skole og fritid og dermed mellem lyst og pligt, der var en af reformens afgørende kvaliteter.

Koblingen mellem skole og pligt er for mig at se et problemfelt, som også kulturprojekter i skolesammenhæng bliver nødt til at forholde sig til, for den flid og den professionalisme, der ligger i Pro-Am-tilgangen er grundlæggende funderet i et engagement og en opslugthed, der muliggøre et flow - eller sagt på en anden måde: Det må nødvendigvis være sjovt.<sup>4</sup> I den sammenhæng er en konkret observation fra Korsholm Skole interessant. Her fik jeg d. 28/4 fik en personlig rundvisning i udstillingen af projektet *Ny Nordisk Stjernehimme* af en af de medvirkende elever. Hun fortalte undervejs dels om udstillingen og dels om, hvordan det havde været at deltage. Hun fortalte også, at hun har lært meget, og at hun mente, at hun havde lært mere, fordi de ikke skulle sidde stille og fordi de havde været optaget af det.<sup>5</sup> Uden at jeg har mulighed for at sige noget generaliserbart, så indikerer elevens klare beskrivelse af læringsudbyttet, at der er et læringspotentiale i denne arbejds måde, og at projektet dermed har bidraget til det mål, der hed:

<sup>3</sup> Jeg vil her hverken gå ind i en analyse af debatten eller den politiske diskussion om, hvad der er den bedste løsning. Udvalgte bidrag til debatten er Jessen, Bodil (9/1 2013), Richter, Lisa (14/12 2012), Jensen, Claus (13/2 2013), Blichert, Jasmina; Vestergaard, Morten (23/5 2013), Jessen, Bodil; Bech, Emma (23/5 2013).

<sup>4</sup> Flowbegrebet stammer fra den ungarske psykologiprofessor Csikszentmihaly (1996), der beskriver hvordan f.eks. kunstoplevelser kan hense os i en flowtilstand, der er præget af absorption i aktiviteten, opslugthed og af en indre motivation.

<sup>5</sup> Da det primære formål med rundvisningen var at give mig en oplevelse af rundvisningen og af elevens fremvisning, valgte jeg ikke at foretage lydoptagelser af samtalen. Jeg tog i stedet noter umiddelbart efter rundvisningen.

För skolan är det spännande och viktigt att höra andra röster, hitta nya inlärningsprocesser och ta vara på kreativiteten (*Om projektet*, <http://nordicstarproject.wordpress.com/about/>, 29/11 2013)

Selve rundvisningen var en kombination af elevens meget flot stykke seriøst arbejde med at fortælle om udstillingens forskellige delelementer og om skabelsen af den - og så afstikkere og uddybninger, når hun fortalte om de dele, hun selv havde været særligt engageret i. For eksempel blev der i detaljer kommenteret på, hvordan en dukke på filmen så ud, når den blev svinget rundt og det efterfølgende blev afspillet slow motion. Og hun udpegede stolt de stjernebilleder og myter, som hun selv havde været med til at skabe - her var der klart en stolthed, som ikke rakte ud over de dele af projektet, hun selv havde været med til at skabe. Og her er nok en af udfordringerne i *Ny nordisk stjernehimme!* Projektets stafetide, hvor børn fra Island, Sverige og Danmark sendte deres produktioner videre til de andre børn var klart den del af projektet, der tændte færrest lys i øjnene på min rundviser. Ikke fordi hun ikke refererede loyal, men det havde tydeligt ikke samme værdi som de produkter, der var udtryk for et erfaret engagement i en proces.

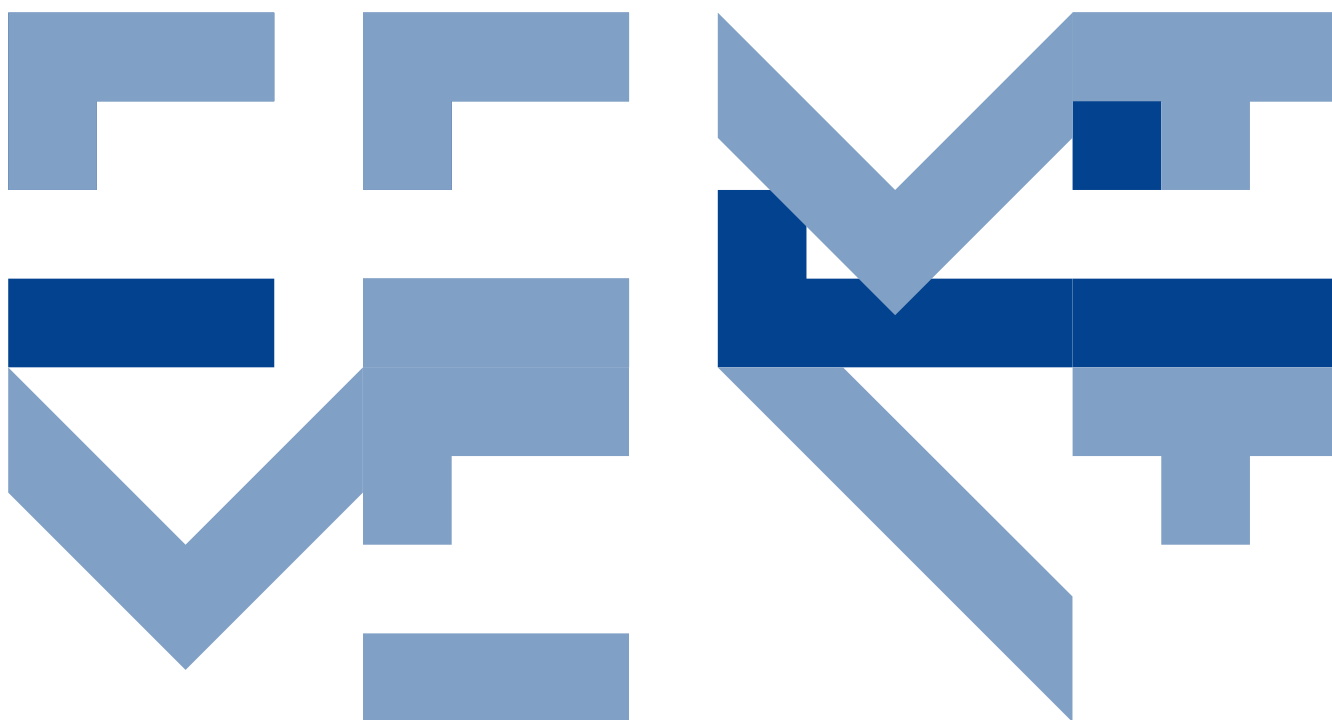
#### Afrunding: børn som professionelle amatører

Potentialet i Trædesten ligger i, at projektet tager børn og unge seriøst som kulturproducenter. Jeg tror, at denne tilgang er mulig og relevant lige nu, fordi der er en generel opblødning af skellet mellem fritid og arbejde, en opblødning, der også rækker ind i børnelivet. Betyder det så, at børn bliver små, professionelle kunstnere? Ikke helt, og jeg vil pege på, at en forudsætning for, at ambitionen kan lykkes, er, at børnene oplever denne proces som 'sjov', som meningsgivende i sig selv og her undervejs også får muligheden for at opleve den flowtilstand, som er motivationen bag det hårde slid, det også indimellem er.

Trædestenprojektet arbejder på at involvere børn i alle dele af den kreative proces, og dermed ikke kun i 'den sjove' og uforpligtende idegenereringsfase. Det kræver, at børnene ser meningen med hele processen, fordi der undervejs også, som beskrevet af Graham Wallas' (1926) klassiske opdeling af den kreative proces i fire faser, også indimellem skal arbejdes hårdt for at skabe og formgive ideer.

#### Litteratur

- Blichert, Jasmina; Vestergaard, Morten (23/5 2013) "Rapport: Reel undervisning nytter" in *Morgenavisen Jyllandsposten*.
- Bredholt, Kai (2013) "Gensidighedens teater", *Peripeti*: <http://www.peripeti.dk/2013/09/27/gensidighedens-teater/>
- Csikszentmihalyi, Mihaly (1996). *Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention*. New York: Harper Perennial
- Christoffersen, Erik Exe (2007) *Teaterhandlinger*. Aarhus: Klim.
- Hansen, Louise Ejgod (red.) (2011) *Teateroplevelser. Hvad oplever børn, når de ser teater?* Rapport nr. 2, Randers: Scenekunstnetværket Region Midtjylland.
- Jensen, Claus (13/2 2013) "Farvel til den nordiske tradition" in *Information*. Jessen, Bodil (9/1 2013): "Lange skoledage vil gribe ind i familielivet" in *Berlingske Tidende*.
- Jessen, Bodil; Bech, Emma (23/5 2013) "Aktivitetstimer faldt i unåde" in *Berlingske Tidende*.
- Jessen, Bodil (9/1 2013) "Lange skoledage vil gribe ind i familielivet" in *Berlingske Tidende*.
- Jessen, Carsten (2002) "Kulturel kvalitet for børn". In Flemming Mouritsen m.fl. (red.): *Børnekultur og andre fortællinger*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Leadbeater, Charles, Miller, Paul (2004). *The Pro-Am Revolution: How Enthusiasts are Changing our Economy and Society* (PDF). London: Demos.
- Juncker, Beth (2006) *Om processen. Det æstetiskes betydning i børns kultur*. København: Tiderne Skifter.
- Mouritsen, 1998 (1996) *Legeskultur. Essays om børnekultur, leg og fortælling*. Odense: Odense Universitetsforlag
- Richter, Lisa (14/12 2012) "Skolereform stjæler børnenes fritid" in *Information*.
- Graham Wallas 1926 *The Art of Thought*. London: Cape.



---

*Børn er ikke længere nødvendigvis amatører - børn kan og vil godt tages seriøst som kulturproducenter. Som nogen, der ikke alene deltager fordi det er sjovt, men også for at skabe noget, der er værd at præsentere for et publikum. Med digitaliseringen og muligheden for interaktivitet og medskabelse er de traditionelle grænser mellem professionelle og amatører udfordret. Begrebet Pro-ams (professionelle amatører) beskriver, hvordan en ny generation af kulturskabere går professionelt til værks: Arbejder fordybet og længe med at opøve perfektion og det fede udtryk. Forudsætningen herfor er, at det er en meningsfuld proces, som barnet eller den unge lader sig gribe af. Det skal med andre ord være sjovt - og det uanset om projektet foregår i fritiden eller i skolen.*